

DEÁK FERENC MEGYEI
ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

A könyvtárlátogatók folyóiratolvasási szokásait vizsgáló kérdőíves felmérés elemzése

2019

A felmérés ideje: 2019. április 1 - április 30.

Készítette:

Használói Elégedettséget Mérő
Csoport

ZALAEGERSZEG, 2019. július 2.

Előzmények

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2019 áprilisában használói elégedettség-vizsgálatot végzett a könyvtári folyóiratok használatáról. A vizsgálat részét képezte a könyvtár minőségbiztosítási- és fejlesztési törekvéseinek.

A kérdőíves vizsgálat célja a folyóirathasználók olvasási szokásainak vizsgálata a felnőttkorú olvasók körében. Három helyszínen folyt a mérés, a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban, a József Attila Városi Tagkönyvtárban és az Apáczai Csere János Tagkönyvtárban.

A könyvtárak folyóiratolvasójának jelenlegi kínálata:

- Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár - 274,
- József Attila Városi Tagkönyvtár - 88,
- Apáczai Csere János Tagkönyvtár – 59 féle folyóirat.

A folyóiratok főként előfizetés során kerülnek az állományba, de köteles- és ajándékpéldányokat is kapunk. Vizsgáltuk, hogy a könyvtárakban található folyóiratok közül melyek azok, amelyek nagyobb érdeklődésre tartanak számot, vagy egy racionalizálás során lemondásra kerülhetnek, illetve a beszerzési kerethez mérten, mely új folyóiratokat érdemes beszerezni.

Kérdőívek

A kérdőív kitöltése önkéntes és anonim volt. A felmérés ideje alatt minden folyóiratolvasót használó felnőtt kapott kérdőívet. Az olvasók készséggel álltak rendelkezésünkre, visszautasítás kevés esetben történt.

A kérdéseket egyszerűen, röviden fogalmaztuk meg. Vizsgáltuk, hogy jellemzően milyen témájú folyóiratot olvasnak, mennyire vannak megelégedve a folyóiratállománnyal, milyen, a jelenleg nem előfizetett folyóiratot forgatnának szívesen. Lehetőséget adtunk arra is, hogy a szolgáltatással kapcsolatos egyéb észrevételeiket kifejtseik.

A kérdőív adatainak feldolgozása

22 mérési munkanapon összesen 149 olvasó töltötte ki a kérdőívet:

- Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár: 40 fő
- József Attila Városi Tagkönyvtár: 69 fő
- Apáczai Csere János Tagkönyvtár: 40 fő

1. Olvas-e a könyvtárban folyóiratokat? (amennyiben nem, folytassa a 7-es ponttal)

	ACSJTK 40 fő	DFMVK 40 fő	JAVTK 69 fő
igen:	92,5% =37 fő	88%=35 fő	85,5%=58 fő
nem:	7,5% = 3 fő	12%= 5 fő	14,5%=11 fő

1.sz. táblázat: Folyóiratot olvasók és nem olvasók aránya

Mivel jellemzően a folyóiratolvasót használókat kérdeztük meg, a megkérdezettek között mégis akadtak olyanok, akik a „nem” választ jelölték be, de számuk az összes használóhoz képest elenyésző. Viszont a „nem” választ adók adatait sem lehet figyelmen kívül hagyni, hiszen voltak a folyóiratokra vonatkozó beszerzési javasolataik, amelyeket a 7. kérdésnél láthatunk.

A további kérdésekben azokkal a válaszadókkal foglalkozunk, akik rendszeresen használják a folyóirat részlegeket.

2. Ha igen, milyen jellegűeket?

	ACSJTK 37 fő	DFMVK 35 fő	JAVTK 58 fő
napi:	13,35%= 5 fő	68,5%= 23 fő	19%= 13 fő
heti:	49% = 18 fő	23,7%= 8 fő	45%= 27 fő
havi:	36,43%= 14 fő	1,23%= 4 fő	25%= 18 fő

2.sz. táblázat: Napi, heti, havi folyóiratok olvasottságának megoszlása

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban a használók többsége a napilapokat olvassa, a két tagintézményben inkább a heti és havi lapok olvasottsága jellemző.

3. Milyen gyakran olvas folyóiratot?

	ACSJTK 37 fő	DFMVK 35 fő	JAVTK 58 fő
naponta:	22%= 8 fő	50,5%= 17 fő	29%= 17 fő

hetente:	43%= 16 fő	39%= 9 fő	47,5%= 26 fő
hetente többször:	10,4%= 4 fő	4,5%= 2 fő	5,5%= 3 fő
havonta:	11,5%= 6 fő	15%= 5 fő	11,5%= 6 fő
havonta többször:	5,5%= 3 fő	4,5%= 2 fő	7,5% = 4 fő
ritkábban:	0	0	4,5%= 2 fő

3.sz. táblázat: Folyóiratolvasás gyakoriság szerinti megoszlása

A válaszadásra több lehetőséget adtunk: naponta, hetente, hetente többször, havonta, havonta többször és ritkábban. Ennél a kérdésnél arra voltunk kíváncsiak, hogy rendszeresen használják-e vagy csak alkalomadtán a részleget. Összességében a vizsgált könyvtárak folyóiratolvasóit naponta 42 fő, hetente 55 fő, havonta 17 fő, hetente többször 9 fő, havonta többször 9 fő, a megadott értékeknél ritkábban pedig csak 2 fő keresi fel. Az adatok azt mutatják, hogy sok a „törzsolvasó” mind a három könyvtárban.

4. Milyen témájú folyóirat érdekli? (többet is megjelölhet)

Az alábbi táblázat a legolvasottabb témákat sorolja fel könyvtáranként:

ACSJTK	DFMVK	JAVTK
család	történelem	egészség
egészség	politika	életmód
életmód	gazdaság	család
gasztronómia	sport	divat

4/1.sz. táblázat :Legtöbbet olvasott folyóiratok témájának sorrendje

Megállapíthatjuk, hogy a három intézményben más-más téma iránt van érdeklődés, a megyei könyvtárban a történelmi-közéleti, a tagkönyvtárakban a család-egészség-életmód témakör a kedvelt.

Az alábbi témakörök iránt alacsony az érdeklődés (1-2 fő forgatja):

ACSJTK	DFMVK	JAVTK
informatika	zene	képregény
sci-fi	informatika	humor
gazdaság	gyereknevelés	sci-fi
politika	gasztronómia	színház

4/2.sz. táblázat: Legkevesebbet olvasott folyóiratok témájának sorrendje

5. Cím szerint melyik folyóiratokat olvassa?

ACSJTK	DFMVK	JAVTK
Nők Lapja	Élet és Tudomány	Zalai Hírlap
Kiskegyed	HVG	Nők Lapja
Vidék íze	Kreatív gyermek	Családi Lap
Story	Nemzeti Sport	Heti Világgazdaság
Turista	Nők Lapja	National Geographic
Blikk Nők	Spiegel	Lakáskultúra

5.sz. táblázat: Legolvasottabb folyóiratok

Ezt a rovatot nem mindenki töltötte ki, így nem kaptunk teljes képet arról, hogy a felmérésben résztvevők mely lapokat kedvelik. További, konkrét lapokra irányuló felmérés tagkönyvtárunként ezt is megvilágíthatná.

6. Mennyire elégedett a könyvtár folyóiratállományával? (Húzza alá!)

	ACSJTK 37 fő	DFMVK 35 fő	JAVTK 58 fő
nagyon elégedett:	59%= 22 fő	40%= 14 fő	30%= 17 fő
elégedett:	38%= 14 fő	60%= 21 fő	65%= 38 fő
kevésbé elégedett:	3% = 1 fő		5% = 3 fő

6.sz. táblázat: Folyóirat elégedettség

Általában elégedettek a használók a meglévő folyóiratokkal mind a három intézményben. A válaszadók közül nagyon elégedett volt 53 fő, elégedett 73 fő, kevésbé elégedett 4 fő.

A legtöbb nagyon elégedett használó az Apáczai Csere János Tagkönyvtárban volt: ez a jelentős választékbővítésnek tudható be.

7. A jelenlegi kínálaton kívül milyen folyóiratokat olvasna szívesen a könyvtárban?

A táblázatban szereplő adatok tartalmazzák az 1. pontban a „nem” választ adók kéréseit is.

ACSJTK	DFMVK	JAVTK
Indóház	Four Four Two	Mentes Konyha
Bravo		Forbes
		Four Four Two

7.sz. táblázat: Folyóirat igény

Azokat a folyóiratokat hiányolják az olvasók, amelyeket a fenti táblázat tartalmaz. Témákat is megjelöltek, ebből kitűnik, hogy a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban több idegen nyelvű folyóiraatra van igény, az Apáczai Csere János Tagkönyvtárban pedig sport témájú lapra lenne érdeklődés.

8. Egyéb észrevétel:

A táblázatban szereplő adatok tartalmazzák az 1. pontban a „nem” választ adók észrevételeit is.

ACSJTK	DFMVK	JAVTK
<ul style="list-style-type: none"> - bő választék - meg van elégedve - minden megfelelő - jó hangulatú környezet 	<ul style="list-style-type: none"> - jó lenne, ha a napilapok két napig lennének kint - gazdag a választék - meg vannak elégedve 	<ul style="list-style-type: none"> - nagyon udvariasaknak tartják a dolgozókat - több folyóiratféleséget szeretnének - megfelelő a választék

8.sz. táblázat: Főbb észrevételek, javaslatok

A válaszadók 18 %-a élt a javaslattétel lehetőségével. A főbb észrevételeket jelenítettük meg.

Összegzés

A felmérés alapján láthatjuk, hogy a folyóiratolvasót sok „törzsolvasó” látogatja, akik naponta, hetente vagy havonta keresik fel. Örvedetes, hogy olvasóink szívesen töltik szabadidejüket a könyvtárban, ahol otthonos, barátságos környezetben, a folyóiratok viszonylag széles választékával várjuk őket. A folyóiratok közül néhányat kiemelkedően sokat forgatnak, néhányat viszont elenyészően kevesen keresnek. A jövőben érdemes lenne jobban népszerűsíteni a szolgáltatást, illetve ajánlani a folyóiratolvasóban megtalálható lapokat.

Javasolt teendők

- Folyóirathasználat ösztönzése mindegyik helyszínen: a folyóiratokról készült ajánlókat folyamatosan közzé tenni a könyvtárak honlapjain, közösségi oldalain illetve szórólap formában is lehetne adni a használóknak.
- A jövő évi folyóirat rendelésnél a legkevesebbet olvasott témájú folyóirat előfizetését érdemes lemondani, ugyanakkor az olvasók igényeinek figyelembevételével „frissíteni” lehetne a folyóirat állományt.
- Egy pontosabb vizsgálathoz célszerűbb lenne a felmérést téma helyett cím szerint végezni, valamint kiterjeszteni minden könyvtárlátogatóra.

1. Mindegyik olvasószolgálatnál készüljenek havonta folyóirat ajánlók, amelyeket szórólap formájában a helyszínen lehetne adni a használóknak, elektronikusan a tagkönyvtárak honlapján, közösségi oldalain is jelenjen meg. Vonjuk be ebbe a kollégákat.

Felelősök: Németh Anikó, Herbai Anikó, Jasztrab Istvánné, Gyurkóné Marton Beáta

Határidő: minden hónap elseje

2. A folyóiratállomány frissítésekor figyelembe kell venni az olvasók igényeit. Ezeket minél konkrétabban a folyóirathasználókkal való személyes beszélgetés útján, javaslataik összegyűjtésével határozzuk meg.

Felelősök: Nitsch Erzsébet, Gyurkóné Marton Beáta, Jasztrab Istvánné, Németh Anikó

Határidő: 2019. október 31.

3. A következő felmérést évente végezzük el, konkrét címekre kérdezzünk rá és szólítsunk meg minél több könyvtárhasználót.

Felelős: Jasztrab Istvánné, HEM munkacsoport

Határidő: 2020. április 30.

Eredmények:

Az észrevételek nyomán a Deák könyvtárban kitették az előző napi/heti napilapokat is - érezhető tetszést váltott ki a használatban.

A JAVTK hírlevelében a 2019. decemberi szám már tartalmaz folyóiratajánlót: ÉS, Lakáskultúra.

Kérdőív a könyvtári folyóiratok használatáról

1. Olvas-e a könyvtárban folyóiratokat? *(amennyiben nem, folytassa a 7-es ponttal)*

igen   nem

2. Ha igen, milyen jellegűeket?

a) napilap   b) hetilap   c) havilap

3. Milyen gyakran olvas folyóiratokat?

a) naponta   b) hetente   c) hetente többször   d) havonta

e) havonta többször   f) ritkábban

4. Milyen témájú folyóirat érdekli? *(többet is megjelölhet)*

autó-motor

halász/vadász

politikai

állatvilág

hobbi

pszichológia

bulvár

humor

sci-fi

családi

idegennyelv

színház

divat

informatika

sport

egészség

irodalmi

történelmi

ezotéria

kertészet

tudomány

életmód

képregény

turizmus

film

kreatív

tv-műsor

gasztronómia

kultúra

vallás

gazdaság

művészetek

zene

gyereknevelés

otthon

egyéb: .....

5. Cím szerint melyik folyóiratokat olvassa?

6. Mennyire elégedett a könyvtár folyóirat állományával? *(Húzza alá!)*

egyáltalán nem   kevésbé elégedett   elégedett   nagyon elégedett

7. A jelenlegi kínálaton kívül milyen folyóiratokat olvasna szívesen a könyvtárban?

8. Egyéb észrevétel: